

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

79.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 2-го Октября — 1834 — Wilno. Wtorek. 2-go Października.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Москва, 17-го Сентября.

Государь Императоръ изволилъ быть въ Петропавловской и Голицынской больницахъ, гдѣ, за найденный порядокъ, благоволилъ изъявить удовольствіе. Оттуда Его Величество изволилъ проѣхать для обозрѣнія Александринскаго Дворца и бывшаго Апраксинскаго дома, гдѣ будетъ помѣщенъ Александринскій Институтъ.

Вечеру того дня, Лужкой части въ домѣ купчихи Ларіоновой, отъ неосторожности входившаго со свѣчею въ мезонинъ, гдѣ хранилось большое количество клееной ваты, она вспыхнула — и весь мезонинъ былъ мгновенно объятъ пламенемъ. Государь изволилъ прибыть въ самомъ началѣ пожара, окончившагося сгорѣніемъ одного упомянутого мезонина. Успѣхъ, быстрота и дѣятельность Полиціи, увѣнчаны были изъявленнымъ благоволеніемъ изъ устъ Монарха, Исправляющему должность Оберъ-Полицеймейстера, неутомимому Генералъ-Мажору Цинскому и его сотрудникамъ. Всѣ нижніе чины пожарной команды были награждены.

Темнота ненастного вечера не помѣшала величайшему числу народа искать и при семь случаевъ насладиться лицезрѣніемъ Государя. Всѣ тѣснились вокругъ Его Величества, и по окончаніи пожара, стремились за коляскою провожать Его до самаго Дворца. — Русское ура! гремѣло.

16-го Сентября, въ Воскресенье, Его Величество изволилъ слушать Божественную Литургію въ Дворцовой церкви.

Полутру изволилъ посѣтить здѣшній Вдовій Домъ. Вечеромъ удостоилъ посѣщеніемъ Русскій театръ.

По полудни въ одиннадцать часовъ, изволилъ выѣхать изъ Москвы, по тракту на Калугу. (Снб. В.)

— Въ № 212-мъ С.-Петербургскихъ Академическихкихъ вѣдомостей напечатано, что Государь Императоръ изволилъ отбыть изъ Царскаго села въ разныя внутреннія губерніи 6-го сего Сентября въ 7-мъ часовъ утра, въ сопровожденіи Генералъ-Адъютанта Адлерберга.

Редакторъ Русскаго Инвалида, будучи увѣренъ, что Редакторъ Академическихкихъ вѣдомостей получилъ о семъ офиціальное, достовѣрное, основательное свѣдѣніе, — перепечаталъ оное слово въ слово.

Теперь оказывается, что Его Императорское Величество изволилъ отѣхать въ ночь съ 5-го на 6-е число Сентября, въ сопровожденіи господъ Генералъ-Адъютантовъ Графа Бенкендорфа и Адлерберга, въ Москву.

Спѣшимъ исправить сію важную ошибку Академическихкихъ вѣдомостей. В. (Р. И.)

Санктпетербургъ, 24-го Сентября.

Высочайшею Грамотою 26-го Августа, Всемилостивѣйше пожалованы алмазами украшенные знаки ордена Св. Александра Невскаго Командиру 2-го Резервнаго Кавалерійскаго Корпуса, Генералъ-Лейтенанту Кабукову.

ВІАДОМОСЦІ КРАЈОВЕ.

Москва 17 Września.

Cesarz Jegomości raczył być w Petropawłowski i Golicyński szpitalach, gdzie, za znaleziony porządek raczył oświadczyć zadowolenie. Zamtąd Najjaśniejszy Pan raczył pojechać dla obejrzenia pałacu Alexandryńskiego i byłego domu Apraksina, gdzie będzie umieszczony Instytut Alexandryński.

Wieczorem tego dnia, w Jauzkiej części w domu kupcowej Łaryonowej, przez nieostrożność wchodzącego ze świecą do składu, gdzie się wielkie mnóstwo znajdowało klejonej waty, ta zagorzała się — i cały skład wnet płomieniem objęty został. Monarcha raczył przybyć na samym początku pożaru, który się skończył na zgrzeniu samego tylko tego składu. Skuteczność, szybkość i czynność Policyi, uwiecznione zostały oświadczeniem zadowolenia z ust Najjaśniejszego Pana, Sprawiającemu urząd Ober-Policeystra, niezmordowanemu Jenerał Majorowi Cińskiemu i jego współpracownikom. Wszyscy rang niższych pożarney komendy otrzymali nagrodę.

Ciemność dżdżystego wieczora nie przeszkodziła wielkiej liczbie ludu szukać i w tém zdarzeniu rokoszy z oglądania oblicza Monarchy. Wszyscy cisnęli się naokoło Jego Cesarskiej Mości, i po skończeniu się pożaru, spieszyli za kolaską dla przeprowadzenia Najjaśniejszego Pana do samego pałacu. — Grzmiało ruskie Ura!

16 września, w Niedzielę, Jego Cesarska Mość raczył słuchać Mszy ś. w Cerkwi pałacowej.

Nazajutrz raczył odwiedzić tutejszy Dom Wdowi. Wieczorem udarował bytnością swą teatr Ruski.

O jedenastej z południa raczył wyjechać z Moskwy, na trakt Kałuski. (P.P.)

— W Nrze 212, Gazety Sankt-Petersburskiej Akademickiej wydrukowano, że Cesarz Jegomości raczył wyjechać z Carskiego Sioła do różnych wewnętrznych gubernij dnia 6 teraźniejszego Września o godzinie 7mej z rana, w towarzystwie Jenerała Adjutanta Adlerberga.

Redaktor Ruskiego Inwalida będąc zaufany, że Redaktor gazety Akademickiej otrzymał o tém urzędową, godną wiary, na pewney zasadzie wiadomość, — przedrukował ją słowo w słowo.

Teraz okazuje się, że Jego Cesarska Mość, raczył wyjechać w nocy z 5 na 6 Września, w towarzystwie PP. Jenerał-Adjutantów Hrabiego Benkendorfa i Adlerberga.

Spieszmy poprawić tak ważną omyłkę gazety Akademickiej. W. (R.I.)

Sankt-Petersburg, dnia 24 Września.

Przez Najwyższy Dyplomata dnia 26 Sierpnia Najmiłosciwiej udarowany znakami Orderu Świętego Alexandra Newskiego z brylantami Dowódzca drugiego Korpusu odwodowego jazdy Jenerał-Poręcznik Kablukow.

— Высочайшими Граматами Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: ордена *Благо Орла*, Директоръ Морскаго Кадетскаго Корпуса, Вице-Адмиралъ *Крузенштернъ* (30-го Августа), и *Св. Анны 1-й степени*, Командиръ 1-й Бригады 5-й Пѣхотной дивизии, Генераль-Маіоръ *Панютинъ* (9 Сент.).

— Высочайшею Граматою 4-го Сентября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Владимира 2-й степени*, Херсонскій Гражданскій Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Ганскау*.

— Высочайшимъ Приказомъ 10-го Сентября, исключенъ изъ списковъ умершій, Командующій Оренбургскимъ Казачьимъ Войскомъ, состоящій по Арміи, Генераль-Маіоръ *Энгельгардтъ*. (Р. И.)

— 18-го Сентября Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія, отправился по Высочайшему повелѣнію въ Москву, для посѣщенія Московскаго Университета и другихъ учебныхъ заведеній, состоящихъ въ ведомствѣ Министерства. (А. В.)

— Императорская Академія Художествъ имѣла счастье получить въ семь году два, весьма важныя пріобрѣтенія, а именно: 1-е) по Высочайшему повелѣнію, купленное у Доктора Пицатти, и Всемилостивѣйше пожалованное Академіи, богатое и рѣдкое собраніе *Этрусскихъ вазъ* и другихъ древностей, и 2-е) съ Высочайшаго соизволенія, принесенное въ даръ оной Анатоліемъ Николаевичемъ Демидовымъ знаменитое твореніе К. Брюлова *Послѣдній день Помпеи*. Академія, желая доставить просвѣщенной публикѣ, и въ особенности любителямъ Художествъ, удовольствіе видѣть означенную картину и собраніе Этрусскихъ вазъ, назначаетъ для того время отъ 28-го сего Сентября по 5-е Октября, каждый день съ десяти часовъ утра до трехъ часовъ по полудни, — и съ симъ вмѣстѣ предвѣщаетъ, что только прилично одѣтые будутъ имѣть входъ въ Академію; нижніе же воинскіе чины, а равно и чернь, выпускаемы не будутъ. (Свв. Пг.)

— Изъ Тифлиса отъ 9-го Августа пишутъ: „Эссадъ-Паша, Сераскиръ Эрзерумскій, принявъ строжайшія мѣры для покоренія Курдовъ, коихъ одно племя недавно ограбило богатый караванъ, шедшій изъ Константинополя въ Персію. Утверждаютъ, что Сераскиръ собралъ для сего около 26,000 войска, и что сынъ Карскаго Паши долженъ присоединиться къ нему съ отрядомъ 15,000 человекъ. Намѣстники пограничныхъ областей хотятъ, по видимому, вспомоществовать симъ усиліямъ противъ народа, равно неприязненнаго обѣимъ Правительствамъ. Съ таковою цѣлію Персидское войско собирается въ окрестностяхъ Хоя. Изъ Тавриса увѣдомляютъ, что Эмиръ-Низамъ получилъ предписаніе отправиться къ Турецкой границѣ съ двумя баталіонами, шестью пушками и тысячею человекъ кавалеріи, дабы дѣйствовать въ согласіи съ Сераскиромъ, и что свиданіе сихъ военачальниковъ будетъ также имѣть предметомъ опредѣленіе нѣкоторыхъ спорныхъ пунктовъ границы между обѣими Государствами.“ (Jour. de St. Pet.)

— Сухая, ясная погода, стоявшая во время уборки хлѣба и травъ весьма много способствовала увеличенію собраннаго количества, особенно сѣна. Мѣстами, однако же, отъ излишней сухости, хлѣба высыпались при уборкѣ его зерна, и частію терялись. Отъ той же самой причины, то есть, отъ засухи, пострадали частію яровые, находившіеся по открытымъ сухимъ равнинамъ, особенно по мѣстамъ возвышеннымъ. Говоря же о нынѣшнемъ урожаѣ, вообще можно сказать: озимые хлѣба уродились хорошо; яровые, кои не вездѣ еще убраны, болѣе нежели на половину, также хороши.

— По извѣстіямъ, около 20-го Августа оканчивающимся, получены слѣдующія отдѣльныя свѣдѣнія о жатвѣ: въ Губерніяхъ С. Петербургской, Лифляндской, Вологодской, Вятской, Полтавской, Екатеринославской, Херсонской и Могилевской жатва окончена благополучно, и урожаи озимыхъ хлѣбовъ мѣстами посредственный, мѣстами довольно хорошій; но подробностей объ немъ еще не доставлено. (З. Г.)

Бѣлостокъ, 25-го Августа.

22-е число Августа, день Коронаціи Государя Императора, празднуемъ былъ въ Бѣлостокѣ со всеобщимъ торжествомъ, и ознаменованъ благотворительностію, достойною сего незабвеннаго дня.

По окончаніи Божественной Литургіи, и по принесеніи благодарственнаго Господу Богу молебствія съ колѣнопреклоненіемъ, о здравіи и благоденствіи Государя Императора и всей Августѣйшей Его Фамиліи, собравшіеся воинскіе и гражданскіе Чиновики поздравили знатнѣйшихъ лицъ въ городѣ, и были приглашены на обѣдъ къ Правителю Области, Князю *Давыдову*.

— Przez Najwyższe Dyplomata Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderu *Orła Białego*, Dyrektor Korpusu Kadetów morskich, Wice-Admirał *Kruszensztern* (30 Sierpnia) i *Sw. Anny pierwszego stopnia*, Dowódca 1szej brygady piątej dywizyi pieszej, Jenerał-Major *Paniutyn* (9 Września).

— Przez Najwyższy Dyplomata dnia 4 Września, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Włodzimierza drugiego stopnia*, Chersoński Gubernator Cywilny, Rzeczywisty Radca Stanu *Hanskau*.

— Przez Najwyższy rozkaz dzienny 10 Września, wykreślony z kontroli zmarły, dowodzący Orenburskiem woyskiem Kozackiem, liczący się w woysku Jenerał-Major *Engelhardt*. (R. I.)

— Dnia 18 Września, P. Minister Narodowego Oświecenia, wyjechał na skutek Najwyższego rozkazu do Moskwy, dla odwiedzenia Moskiewskiego Uniwersytetu i innych zakładów Edukacyjnych, zostających pod władzą Ministeryum. (A. G. A.)

— Cesarzaska Akademia Nauk miała szczęście uzyskać w tym roku dwa bardzo ważne nabytki, a mianowicie: 1, z Najwyższego rozkazu, kupiony u Doktora Picatti i Najmiłostiwiej darowany Akademii, bogaty i rzadki zbiór *Etruskich naczyń* i innych starożytności, i 2, za Najwyższem zezwoleniem przywieziony jej w darze przez Anatolego Nikołajewicza Demidowa, znakomity obraz K. Brjułowa, *Ostatni dzień Pompei*. Akademia, chcąc światłey publiczności, a mianowicie miłośnikom sztuk, uczynić przyjemność widzenia rzeczonego obrazu i zbioru Etruskich naczyń, przeznaczona to czas od 28 Września do 5go Października, codzień od dziesiątej zrana do trzeciej po południu, — i razem uprzedza, że ci tylko, którzy będą przystoynie ubrani, w puszczeniu zostaną do Akademii, niższych zaś rang woyskowi i pospólstwo, nie będą mieli wstępu. (P. P.)

— Z Tyflisu dnia 9 Sierpnia piszą: „Essad Basza, Seraskier w Erzerum, użył naydzielniejszych środków do poskromienia Kurdów, z których jedno pokolenie nie dawno zrabowało bogatą karawanę, idącą z Konstantynopola do Persyi. Utrzymują, że Seraskier zgromadził na ten koniec około 26,000 żołnierza, i że syn Karskiego Paszy powinien z nim się połączyć w 15,000 ludzi. Namiestnicy przygranicznych obwodów, widocznie chcą wspierać te usiłowania przeciwko narodowi, zarówno nieźyczliwemu obu Rządom. W tym celu woysko Perskie zgromadza się w okolicach Choja. Z Tauru donoszą, że Emir Nizam otrzymał zalecenie wystąpić ku Turckiey granicy, z dwoma batalionami, sześcią działami i tysiącem ludzi jazdy, dla zgodnego działania z Seraskierem, i że widzenie się tych wodzów będzie miało także na celu określenie niektórych, ulegających sporam punktów granicy między obu państwami.“ (J. d. S. P.)

— Sucha, jasna pogoda, trwająca przez czas zbierania zboża i traw, bardzo wiele dopomogła do powiększenia ilości zbioru, osobliwie siana. Miejscami jednakże, od zbytacznej suszy, ziarna zboża sypały się i po części ginęły. Dla teyże przyczyny, to jest, suszy, ucierpiały jarzyny, które były na odkrytych suchych równinach, osobliwie po miejscach wyniosłych. Można więc zaś o terazniejszym urodzaju w ogólności, można powiedzieć: że ozime zboża urodziły dobrze: jarzyny, które nie wszędzie jeszcze zebrane, więcey jak przez połowę są także dobre.

— Podług wiadomości około 20 Sierpnia kończących się, otrzymano następujące szczegółowe wiadomości o żniwach: w Guberniach St. Petersburgskiej, Inflantskiej, Wołogodzkiej, Wiatskiej, Połtawskiej, Ekaterynosławskiej, Chersońskiej i Mohilewskiej, żniwo ukończone pomyślnie, i urodzaj oziminy miejscami śrzedni, miejscami dosyć piękny, ale szczegółów o tém jeszcze nie nadesłano. (G. R.)

Białystok, dnia 25 Sierpnia.

22 Sierpnia, dzień Koronacyi Cesarza NIKOŁAJA, święcony był w Białymstoku z powszechną uroczystością i oznaczony dobroczynnością, godną dnia tego pamiętnego.

Po skończoney Sw. Liturgii i po zanieśieniu dziękczynnych modłów Panu zastępów z przykłonieniem za zdrowie i pomyślność dla Cesarza Jegości i całej Najjaśniejszey Jego Rodziny, zgromadzeni woyskowi i cywilni Urzędnicy, złożyli powinszowania znaczniejszym Osobom miasta i zostali zaproszeni na obiad do Rządcy Obwodu Xięcia *Dawydowa*.

Предъ обѣдомъ предложена была подписка, для сбора денегъ въ пользу несчастныхъ жителей Тулы, такъ ужасно пострадавшихъ отъ гибельнаго пожара, и въ нѣсколько минутъ собраны были тысяча двѣсти рублей ассигнаціями. Съ какою поспѣшною заботливостію каждый по возможности старался облегчить тяжкую участь разоренныхъ пожаромъ! Ничѣмъ нельзя было лучше ознаменовать сего торжественнѣйшаго дня, какъ высокими чувствомъ чело-вѣколюбія и искреннѣйшей благотворительности.

За столомъ произнесенъ былъ тостъ за здравіе Верховнаго Виночника сего торжества и за здравіе Всеавгустѣйшей Его Фамиліи.

Вечеромъ весь городъ былъ иллюминированъ. Во многихъ мѣстахъ горѣли щиты, въ которыхъ сияли яркими лучами вензель Императора и Императрицы. На одной изъ щитовъ была видна надпись сверху: Боже Царя храни! а внизу слѣдующія четыре строки:

Живи, нашъ Царь, несчетны годы;
Сияй, о солнце! и твой свѣтъ,
Во славу, на свои народы,
Ты противай на много лѣтъ!

Главные улицы кипѣли народомъ, и радость была всеобщая; все дышало жизнію и восторгомъ. Сей праздникъ продолжался до 11 часовъ. При всемъ многочисленномъ стеченіи народа, порядокъ и тишина была примѣрные, чего всякой и ожидалъ отъ дѣятельныхъ и благотворныхъ мѣръ здѣшняго Начальства. Утѣшительно было видѣть повсюду радость и счастье народа, любовь и преданность къ Монарху. Воспоминаніе о семъ незабвенномъ днѣ, ознаменованномъ великодушною благотворительностію, никогда не изгладится изъ сердець. (Сбв. Пз.)

Одесса, 26-го Августа.

Окрестности наши представляютъ чрезвычайно оживленный видъ, послѣ выпавшихъ здѣсь въ послѣднее время обильныхъ дождей. Лежащія на городской землѣ сады и хуторы покрылись яркою зеленію, и на поляхъ нашихъ появилось множество весеннихъ цвѣтовъ. Нѣкоторые деревья, между прочимъ, бѣлая, желтая и розовая акаціи, составляющія украшеніе здѣшнихъ садовъ, вторично покрываются въ семь году цвѣтомъ. По извѣстіямъ изъ Крыма, тамъ нѣсколько дней сряду также шли большіе дожди. Впрочемъ послѣ дождей у насъ опять настали сильныя жары. — Цѣны здѣсь: пшеница озимая отъ 19 до 22 р.; арнаутка отъ 21 до 23 р.; рожь 17 и 18 р.; овесъ 13 и 14 р.; сѣмя льняное 31 и 32 р.; сало 10 и 10½ за пудъ. (О. В.)

4-го Сентября.

Николаевскій 1-й гильдіи купецъ, *Слонъ-Бабкинъ*, недавно пожертвовавшій 1,000 р. для тамошняго Уѣзднаго Училища, оказалъ новое усердіе къ пользамъ сего училища пожертвованіемъ для оного въ книгахъ лучшихъ Россійскихъ писателей, на сумму 402 р., по случаю бывшаго въ ономъ 5-го минувшаго Августа торжественнаго акта.

— Изъ Константинополя пишутъ отъ 20-го Августа, что тамъ ежедневно умираютъ отъ чумы около 350 чел., и что большая часть домовъ Перы поражены заразою. Священникъ, находившійся при Австрійскомъ госпиталѣ, и Г. Вудъ, переводчикъ при Англійскомъ Посольствѣ, умерли отъ чумы. (Спб. В.)

7-го Сентября.

Нынѣшній годъ въ особенности благопріятствовалъ хорошему урожаю винограда, разводимаго въ большомъ количествѣ на городской землѣ; многіе владельцы, не смотря на довольно раннее время, окончили уже собраніе оного. (О. В.)

22-го Сентября.

Фрегатъ *Еносъ* остановился на якорѣ 9-го числа сего мѣсяца въ здѣшней пристани.

— Журналъ здѣшній пишетъ: „Письма изъ Стамбула, привезенныя на кораблѣ, который вышелъ отъ туда за 14 дней, доносятъ, какъ о вести неподлежащей сомнѣнію, объ истребленіи войска Ибрагима въ Сиріи и о кончинѣ сего Паши. Сіе однако жъ извѣстіе требуетъ подтвержденія. (Дз. Пов.)

Позенъ, (мѣстг. Чернигов. Губер.) 1-го Сентября.

26-го Августа свирѣпствовала здѣсь необыкновенная и незапамятная самыми престарѣлыми людьми буря съ градомъ, величиною въ куриное яйцо. Съ утра была благопріятная и ясная погода, при сильномъ зноѣ въ полдень; послѣ того въ 6-мъ часу по полудни начало тучиться отъ сѣверо-запада, и въ началѣ 7-го часа стали слышенъ необыкновенный шумъ; облака понеслись такъ стремительно и такъ низко, что въ жестокіе порывы пыли совершенно какъ будто смѣшивалась съ оными. Туча раздѣлилась предъ Почепомъ, и часть оной по Замостскую слободу о-

Przed obiadem zaproponowana była składka na korzyść nieszczęśliwych mieszkańców Tuły, którzy tak straszliwie ucierpieli przez zgubny pożar, i w kilka chwil zebrano tysiąc dwieście rubli assygnacyjnych. Z jak pospieszającą troskliwością w miarę możności starał się każdy przynieść ulgę ciężkiej niedoli zniszczonych przez pożar! Nieczem niemożna było lepiej odznaczyć dnia tego najuroczystsze, jak wysokim uczuciem ludzkości i dobroczynności nayszczerszey.

W czasie obiadu wniesiony był toast za zdrowie Wysokiego Sprawcy tej uroczystości i Najjaśniejszej Jego rodziny.

Wieczorem całe miasto było oświecone. W wielu miejscach paliły się tarcze, na których jaśniała ognistymi promieniami cyfra Cesarza i Cesarzowej. Na jednej tarczy, widzieć się dawał w górze napis: „Boże zachowaj Cesarza!” — w dole cztery następne wiersze:

Żyć nasz Monarcho, lata niezliczone.
Jaśniej, o słońce! i twemi promieni,
Stawę, na twoje narody,
Zlewaj przez długie wieki!

Główne ulice napełnione były ludem, i radość była powszechna; wszystko oddychało życiem i uniesieniem. Ta uroczystość trwała do 11 godziny. Przy całym napływie ludu, porządek i cichość były przykładne, czego się każdy spodziewał po czynnych i zbawiennych środkach tutejszey Zwierzchności. Miło było widzieć wszędzie radość i szczęście ludu, miłość i poświęcenie się dla Monarchy. Wspomnienie tego dnia pamiętnego, oznaczonego wspaniałomyślną dobroczynnością, nigdy się nie zatrze w sercach. (P. P.)

Одесса, 26 Сierпня.

Околице наше выставяютъ видок неzmіримне оживiony, по spadłych tu w ostatnich czasach obfitych deszczach. Leżące na ziemi mieyskiey ogrody i chutory pokryły się świetną zielonością, a na polach naszych pokazało się mnóstwo wiosennych kwiatów. Niektóre drzewa, między innemi, biała, żółta i różowa akacje, stanowiące ozdobę tutejszych ogrodów, powtórnie okrywają się w tym roku kwiatem. Podług doniesień z Krymu, kilka dni padały tam także wciąż wielkie deszcze. Zresztą po deszczach nastały u nas znowu wielkie upały. — Ceny tutejsze: pszenica ozimina od 19 do 22 rubli; arnautka od 21 do 23 r.; żyto od 17 do 18 r.; owies od 13 do 14 r.; lniane sienie od 31 do 32 r.; słoniny pud od 10 do 10½ r. (G. O.)

Дня 4 Września.

Николаjewski iszcy gildy kupiec, *Слон Бабкин*, który nie dawno ofiarował 1,000 rubli dla tameczney Powiatowey Szkoły, okazał nową żarliwość ku dobru tej Szkoły, ofiarowaniem dla niej w książkach lepszych Rossyyskich pisarzy na 402 ruble, z okoliczności byłego w niej przeszłego 5go Sierpnia uroczystego obchodu.

— Z Konstantynopola donoszą pod 20 Sierpnia, że tam codziennie umiera z morowego powietrza blisko 350 ludzi, i że większa część domów na Pera dotknięta zarazą. Kapelan Austriackiego szpitala, i P. Wood, tłumacz Angielskiego Poselstwa, umarli z powietrza. (G. S. P.)

Дня 7.

Terazniejszy rok w szczególności sprzyjał urodzajowi winogron, rozkrzewionych w wielkiej obfiteści na gruntach mieyskich; wielu właścicieli, pomimo mokrey pory, już skończyli ich zbiory. (G. O.)

Дня 12.

Fregata *Enos* stanęła dnia 9 b. m. na kotwicy w przystani tutejszey.

— Dziennik tutejszy donosi: „Listy z Sтамбулу, przywiezione na okręcie, który przed 14 dniami zтамтад wypłynął, donoszą za rzecz niewątpliwą, o zniszczeniu woyska Ibrahima w Syryi i śmierci tego Baszy. Wiadomość ta jednak potrzebuje potwierdzenia.“ (D. P.)

Росчеп, (miasteczko Gub. Czernih.) 1 Września.

26 Sierpnia była tu nadzwyczajna i niepamiętna od najstarszych ludzi burza z gradem, wielkości kurzego jaja. Zrana była przyjemna i światła pogoda, przy mocnym upale w południe; potem o godzinie szóstej po południu, zaczęło się chmurzyć od północy na zachód, i na początku godziny siódmej dał się słyszeć nadzwyczajny szum; obłoki leciały tak szybko i tak nisko, że w silnych wichrach kurzawa zdawała się z niemi mieszać. Chmura rozdzieliła się przy *Росчепі*, i część jej po Zamośćską słobodą zasypała Росчеп gradem, dość długo leżącym; w pół godziny wzięte dziesięć grado-

сыпала Почепъ градомъ, который лежалъ довольно долго; чрезъ полчаса взятыхъ десять градинъ вѣсили фунтъ. Пространства въ ширину туча занимала около пяти верстъ. Вредъ, причиненный оною конопля и вообще яровому хлѣбу, очень великъ, а овощи въ садахъ и огородахъ, гдѣ сильнѣе былъ градъ, совершенно истреблены. Больше 20 штукъ скота побито, птицъ же безъ числа. Но, благодаря Бога, ни одинъ человекъ не лишился жизни. Послѣ града удары грома были такъ сильны и часты, что только былъ слышенъ непрерывный грохотъ!

На другой день привозили много подбитыхъ тетеревей и зайцевъ, которыхъ ловили или брали руками. Чрезвычайное множество побито стекломъ въ окнахъ, особенно въ церквахъ и въ домѣ Книгини Репниной-Волконской; въ семь послѣднемъ болѣе 1,400 штукъ. Направленіе тучи было отъ села Дивовки чрезъ д. Житню и на селенія Усошки и Уты. Многіе, застигнутые въ полѣ бурей, были избиты градомъ такъ, что на тѣлѣ видны были синева. *Л. К. — в. (Сбв. Пз)*

Варшава, 3-го Октября.

Его Свѣтлость Намѣстникъ Князь Варшавскій, Графъ Паскевичъ-Ериванскій, прибылъ сегодня изъ Петербурга въ здѣшнюю столицу, вмѣстѣ съ Начальникомъ Главнаго Штаба, Генералъ Адъютантомъ, Княземъ Горзакowymъ.

— Войско разныхъ полковъ начало уже для смотра собираться въ окрестностяхъ нашей столицы. *(D.P.)*

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 29-го Сентября.

Ея Величество Императрица Всероссійская, вчера изволила быть въ театрѣ Большой Оперы, гдѣ играна была пѣса: *Robert-le-Diable* Мейербеера. Вечеромъ того дня, публика, желая насладиться привѣтствованіемъ Ея Величества, дщери Короля своего, собралась въ залъ театра въ такомъ множествѣ, что не могла вся помѣститься въ оной; по сему многимъ изъ нихъ отказано въ выдачѣ билетовъ. Все вниманіе обратилось на большую Королевскую Ложу. При появленіи Государыни Императрицы возлѣ Ея Королевскаго Величества, съ Великою Княжною МАРІЕЮ НИКОЛАЕВНОЮ, Ея Величество была привѣтствована звукомъ трубъ и громомъ гласными восклицаніями зрителей. На поклонъ Августѣйшей Посѣтительницы, публика громкими восклицаніями повторила свой восторгъ. Ея Величество заняла мѣсто посреди ложи — По правую сторону Короля и по лѣвую Герцогини, Наслѣдницы Престола. Въ продолженіе спектакля, особенно между антрактами, всѣ взоры публики непрестанно были обращены на Королевскую ложу. Спектакль кончился: опять раздались восклицанія, и звукъ трубъ! — По окончаніи Спектакля, Ея Императорское Величество, ласково расправавшись съ публикою, оставила театръ вмѣстѣ съ Королемъ и прочею Свитою.

— 27-го ч. предъ наступленіемъ полудни, въ три четверти одиннадцатаго, въ *Фрейенвальдѣ*, скончалась Ея Свѣтлость Принцесса Елиза *Радзивиллъ*, дочь Ея Высочества Королевы Прусской *Людвиги*, прежней супруги Королевскаго Намѣстника въ Великому Герцогствѣ Познанскомъ, Князя Антонія *Радзивилла*.

1-го Октября.

Ея Величество Императрица Всероссійская, третьяго дня посѣщала Е. К. В. Принцессу *Людвигу*, вдову по умершемъ Князѣ Антоніи *Радзивиллѣ*, въ *Фрейенвальдѣ*, авчера съ Ея Императорскимъ Высочествомъ Великою Княжною МАРІЕЮ, изволила отправиться въ *Потсдамъ*. Ея Императорское Величество прибыла къ окружности города въ первомъ часу по полудни чрезъ новопостроенный и въ то же самое время окончанный мостъ, такъ что Ея Императорское Величество первая по оному проѣхала. Магистратъ и Чиновники города Потсдама, на противоположной сторонѣ моста, выстроили триумфальныя ворота, кои украсили вензельнымъ именемъ Ея Величества Короля Прусскаго, также гербами Императорско-Россійскими, орлами и знаменами, съ присоединеніемъ великолѣпной колоннады украшенной фестонами: здѣсь Ея Императорское Величество благоволила ласково принимать Чиновниковъ Потсдамскаго Магистрата и собравшихся во множествѣ гражданъ торода.

— Вотъ одно изъ необыкновенныхъ явленій природы, которое было въ семь лѣтъ: въ одномъ изъ садовъ въ *Квадратѣ*, въ Верггеймскомъ циркулѣ Кельнской Регенции, находится яблоня, по крайней мѣ-

win funt ваżyły. Cbmura obeymowała pięć wiorst naokoło. Szkoła zrobiona przez nią konopiom i w ogólności jarzynom, bardzo jest wielka, a owoce w ogrodach i warzywo na grzędach, gdzie był grad mocniejszy, zupełnie zniszczone. Więcej 20 sztuk bydła zabitych, a ptastwa bez liczby. Ale, dzięki Bogu, żaden człowiek nie stracił życia. Po gradzie grzmot tak był silny i częsty, że bez przerwy tylko huk jego słyszano!

Na drugi dzień, przywożono mnóstwo podбитыхъ cietrzewi i zajęcy, których łowiono, albo brano rękami. Mnóstwo potłuczonych zostało szyb w oknach, szczególnie w Cerkwiach i w domu Xiężney Repninowej-Wołkońskiej; w tym ostatnim więcej 1400 sztuk. Kierunek burzy był od wsi Diwowki przez wieś Żytnią i na wsie Usoszek i Uty. Wielu burzą zachwyconych na polu, zbitych było gradem, tak dalece, że na ciele nosili siniaki. *L. K. — w. (P. P.)*

Warszawa, dnia 3 Października.

JO. Namieśnik Xiążę Warszawski Hrabia Paskiewicz Erywański, dziś powrócił z St. Petersburga do tutejszej Stolicy, wraz z Szefem Sztabu Głównego Jenerałem-Adjutantem Xięciem Gorzakovem.

— Półki różney broni zaczęły przybywać do tutejszej Stolicy, dla odbycia rewii w tych okolicach. *(Dz. Pow.)*

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, dnia 29 Września.

NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA JEYMOŚĆ Wszech-Rossy raczyła wczora bydz w Wielkiej Operze, na wystawieniu sztuki *Robert Djabel Meyerbeera*. Wieczora tego, dla powitania Nayaśniejszej Córki Królewskiej, tak licznie zgromadziła się publiczność, że się nie mieściła w sali teatru, a dla bardzo wielkiej liczby, biletów odmówiono. Oczy wszystkich obrócone były na wielką lożę Królewską. Gdy o godzinie szóstey, NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA JEYMOŚĆ, obok Jego Królewskiej Mości w towarzystwie JEY CESARSKIEY WYSOKOŚCI WIELKIEY XIĘŻNICZKI MARYI ukazała się, odgłosem trąb i hucznemi okrzykami całego zgromadzenia powitana została. NAYJAŚNIEYSZA PANI raczyła się Publiczności ukłonić, a ta z hucznemi okrzykami pozdrowienie Swe ponowiła. NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA miejsce zajęła we śródku loży, z prawey strony Król, a z lewey Xiężna Następczyni Tronu. W ciągu grania, a osobliwie podczas przestankow między aktowych, publiczność pilny wzrok zwrócony miała na tę lożę. Po operze nowe okrzyki i odgłosy trąb słyszeć się dały; NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA wdzięcznie się ukłoniwszy, z Królem i dalszemi Wysokiemi Osobami teatr opuściła.

— Dnia 27 przed południem o trzech kwadransach na jedenastą w *Freyenwald*, do lepszego przeniosła się żywota, Jaśnie Oświecona Xiężniczka Eliza *Radziwiłłówna*, Córka Nayaśniejszej Królowny Pruskiej *Ludwiki*, niegdyś małżonki Xiążęcia Antoniego *Radziwiłła*, Namieśnika Królewskiego w Wielkim Xięztwie Poznańskim.

Dnia 1 Października.

NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA JEYMOŚĆ Wszech-Rossy odwiedzwszy zawczora J. K. W. Xiężnę *Ludwikę*, wdowę po zmarłym Xiążęciu Antonim *Radziwiłł* w *Freyenwalde*, wczora z JEY CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ WIELKĄ XIĘŻNICZKĄ MARYĄ do *Potsdamu* się udała. NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA JEYMOŚĆ przybyła na ziemię tego miasta o godzinie pierwszej z południa przez most nowo zbudowany i tak właśnie dokończony, że NAYJAŚNIEYSZA PANI pierwsza przejeżdżała. Magistrat i urzędnicy miasta *Potsdamu* na drugiej stronie mostu wystawili bramę tryumfalną, ozdobioną cyframi Nayaśniejszego Króla Jegomości Pruskiego, oraz herbami Cesarско-Rossyyskimi, Orłami i chorągwiemi, z którą łączyła się wspaniała kolumnada, ozdobiona festonami, gdzie NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA JEYMOŚĆ przez urzędników Magistratu i licznie zgromadzonych obywateli *Potsdamskich*, z naysłodszym uszanowaniem przyjęta była.

— Do wielu osobliwości przyrodzenia, tego lata zdarzonych, zasługuje zapewne bydz policzoną i ta, że w ogrodzie jednym w *Quadrath*, w okręgu *Bergheimskim* regencyi *Kolońskiej*, znajduje się jabłoń, najmniej 63

ръ имѣющая 63 года, коей южная сторона усыпана зрѣлыми яблоками, а сѣверная самымъ крупнымъ цвѣтомъ. Въ теченіе 55 лѣтъ, уже въ третій разъ видно на сей яблонѣ, это чудное явленіе, и именно въ 1779, 1787 и 1811 годахъ. (A. P. S. Z.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 24-го Сентября.

ИИ. КК. ВВ. Принцъ Фридрихъ и его супруга съ дочерью, выйдутъ изъ Лoo въ Берлинъ. Е. К. В. Герцогиня, супруга Принца Прускаго *Албрехта*, выѣхавшая уже оттуда, недолго пробудетъ въ Лoo и также отправится въ Берлинъ.

25-го Сентября.

Journal de la Haye заключаетъ въ себѣ, сообщенное Г. Морицомъ фонъ Габеръ, постановленіе Донъ Карлоса, подписанное въ Королевскомъ Дворцѣ въ Гесерника отъ 7-го Сентября, въ коемъ сей Монархъ объявляетъ совершенное признаніе всѣхъ займовъ сдѣланныхъ Королемъ Фердинандомъ VII до 6-го Октября 1832 года и предприметь нужныя мѣры для удовлетворенія заимодавцевъ, какъ скоро овладѣтъ столицею Королевства и возвратится ко всѣмъ своимъ правамъ.

— Г. Обермееръ Фишеръ, Авторъ примѣчательнаго сочиненія о Японіи, имѣлъ счастье получить отъ Его Величества Императора Всероссійскаго, драгоценный брилліантовый перстень.

— Къ большому музыкальному празднеству, которое послѣдуетъ здѣсь въ будущемъ мѣсяцѣ, ожидаютъ и Г. Мейербеера, который самъ будетъ дирижировать свою оперою *Robert le Diable*.

26-го Сентября.

Staats Courant извѣщаетъ о назначеніи Генераль-Маіора Триппа Директоромъ Артиллерійскаго Департамента Гроссъ-Мейстера, временнымъ Главнымъ Директоромъ Военнаго Департамента, на мѣсто Генерала Церенса, назначеннаго Генераль-Губернаторомъ Нидерландскихъ поселеній въ Восточной Индіи. (A. P. S. Z.)

АВСТРІЯ.

Вѣна, 13-го Сентября.

Паровая карета, заказанная механикомъ Фомлендеромъ въ Лондонѣ, привезена сюда и уже нѣсколько дней выставлена въ Гимнастическомъ циркѣ, въ Пратерѣ. Она будетъ ходить между Вѣною и Баденомъ и совершать сей переѣздъ въ три четверти часа. Машина вѣситъ 60 центнеровъ, помѣщаетъ въ себѣ шесть человекъ и можетъ еще тащить карету съ 30 пассажирами. Въ скоромъ времени сдѣланъ будетъ надъ нею опытъ въ Пратерѣ.

— Изъ Тироля увѣдомляютъ, что крѣпостныя работы въ Бриксенѣ производятся съ величайшею дѣятельностію; множество рабочаго народа, въ особенности солдатъ употреблены для сихъ построекъ.

— Изъ Бухареста пишутъ, что Господари обоихъ Княжествъ и множество бояръ, пожалованныхъ Орденами отъ Султана, получили и отъ Россійскаго Императора подобныя знаки Монаршаго благоволенія. (Спб. В.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 19-го Сентября.

Между значительнѣйшими зданіями, которыя Король повелѣлъ возобновить въ замкѣ своемъ Фонтенебло, возстановляется также часовня Св. Сатурнина: это самая древнѣйшая часть замка, ибо освящена 1169 года, а въ послѣдствіи обращена на балную залу. Нынѣ Король повелѣлъ возобновить и тщательно отстроить ее, въ прежнемъ видѣ.

— Мониторъ оспариваетъ показаніе Трибуны, будто Маршалъ Жераръ въ качествѣ Главнокомандующаго сѣвѣрною Арміею получалъ жалованья 200,000 фран.; одинъ только за Императорскаго Правительства Маршалъ, получая команду, имѣлъ подобное жалованье, но Маршалъ Жераръ, даже съ чрезвычайными добавками получалъ гораздо меньше того.

— Славный Дюпуйтрэнъ опасно боленъ; онъ имѣетъ въ груди водяную опухоль.

20-го Сентября.

Прусскій и Испанскій Посланники третьяго дня имѣли у Короля въ Ст.-Клу аудіенцію.

— Министръ приглашаетъ всѣ Коммерческіе Совѣты, чтобы сообщили свои мысли Главному Коммерческому Совѣту, на счетъ Французской таможенной системы.

— Опять поговариваютъ, что Генераль Себастиани на будущей недѣлѣ отправится въ Неаполь въ качествѣ Посланника.

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, дня 24 Września.

ИИ. КК. ВВ. Хіаже Фридерикъ и Маѣзонка Jego з J. W. cōrką swoją z Loo do Berlina pojadą. J. K. W. Хіаже Jeymość маѣзонка Хіаже Pruskiego Albrechta, która już ztąd wyjechała, krótko tylko w Loo zabawi, i także do Berlina pojedzie.

Дня 25.

Journal de la Haye zawczora przez P. Moritza von Haber udzielone postanowienie Don Carlоса, datowane w pałacu Królewskim w Guernica dnia 7 Września, w którym ten monarcha oświadcza, że wszystkie przez Króla Ferdynanda VII aż do 6go Pazdźernika 1832 roku zaciągnięte pożyczki zupełnie uznaje, i potrzebne środki do zaspokojenia wierzycieli urzadzi, jak tylko stolicę Królestwa obejmie, i do wszystkich praw swoich powróci.

— P. Owermeer Visscher, autor szacownego dzieła o Japonii, miał szczęście od Najjaśniejszego Cesarza Jegomości Wszech Rosyji zostać udarowanym kosztownym pierścieniem brylantowym.

— Największą uroczystością muzyczną, w przyszłym miesiącu tu nastąpić mającą, oczekiwany jest P. Mejerbeer, który operą swoją *Robert djabel sam ma dyrgować*.

Дня 26.

Staats-Courant donosi o mianowaniu Jenerała-Majora Tripp Dyrektora w Departamencie Wielkiego Mistrza artylerji, jeneralnym Dyrektorem Departamentu Wojennego tymczasowie, na mieyscu Jenerała Cereus, mianowanego jeneralnym Gubernatorem Niderlandzkich Indyj Wschodnich. (A. P. S. Z.)

AUSTRIA.

Wiedeń, dnia 13 Września.

Parowa karetka, zamówiona przez mechanika Fogtendera w Londynie, przywieziona tu, i już od kilku dni wystawiona w gimnastycznym cyrku na Praterze. Będzie ona odbywała podróż między Wiedniem a Badenem w przeciągu trzech kwadransów. Machina waży 60 centnarów, mieści w sobie 6ciu ludzi, i może jeszcze ciągnąć karetkę z 30 passażerami. Wkrótce zrobione będzie z nią doświadczenie w Praterze.

— Z Tyrolu uwiadniają, że roboty około warowni w Bryxonii idą z wielkim pośpiechem; mnóstwo ludzi, osobiwie żołnierzy, do tych robot użyto.

— Z Bukarestu piszą, że Hospodarowie obu Xieztw i wielka liczba bojarów, udarowanych orderami od Sultana, dostali i od Rosyjskiego Cesarza podobneż znaki Monarszego zadowolenia. (G. S. P.)

FRANCE.

Paryż, dnia 19 Września.

Pomiędzy znakomitszymi budowami, które Król teraz w pałacu swym, w Fontainebleau, uskutecznić rozkazał, znajduje się także przywrócenie kaplicy Sgo Saturnina, która może jest najdawniejszą częścią tego gmachu, gdyż poświęcona w 1169 roku, a później na salę jadalną była obrócona. Teraz Król kazał do pierwszego ją wrócić przeznaczenia i z największą troskliwością odbudowywać.

— Monitor zaprzecza utrzymywaniu Tribuny, że Marszałek Gérard, jako Wódz Naczelnny wojska północnego, miał 200,000 fran. płacy; tylko za Cesarzowskiego Rządu Marszałek, skoro otrzymuje dowództwo, podobne miał wyznaczenie; lecz Marszałek Gérard, z nadzwyczajnymi nawet dodatkami, miał daleko mniejsze.

— Sławny Dupuytren niebezpiecznie jest chory; ma wodę w piersiach.

Дня 20.

Posłowie Pruski i Hiszpański mieli zawczora u Króla w Saint-Cloud audyencye.

— Minister przez okólnik wzywa wszystkie Rady handlowe do udzielenia myśli głównej Radzie handlowej, względem Francuzkiego Systematu Celnego.

— Znowu mówią, że Jenerał Sebastiani na Posła do Neapolu w następnym tygodniu wyjedzie.

— Левассеръ, одинъ изъ бывшихъ некогда Членовъ національнаго конвента, умеръ въ Мансѣ на 88 году.

— Послѣ завтра въ окрестностяхъ столицы начнется собираніе винограда; количество и качество нынѣшняго вина вполне удовлетворяютъ ожиданіямъ.

— Вчера по полудни Король, въ сопровожденіи Графа *Монталивета* и Барона *Амалина* отправился изъ *Сенъ-Клу* въ *Версаль*.

— Начальникъ Коммерческаго Дома въ Лондонѣ, Г. Натанъ *Ротшильдъ*, вчера прѣхалъ въ Парижъ. Начальникъ Коммерческаго Дома въ Вѣнѣ, Г. Саламонъ *Ротшильдъ*, уже нѣсколько дней также здѣсь находится. Они съ своимъ братомъ имѣютъ обдумать планъ новаго займа въ пользу Испаніи, если старый долгъ будетъ признанъ, а въ противномъ случаѣ принять на себя оный. Неожиданное прибытіе Натана *Ротшильда* сдѣлало сегодня на биржѣ большое впечатаніе. — Адвокатъ Кремь съ Леономъ *Ротшильдомъ* отправляются въ Мадридъ.

21-го Сентября.

Вчера по полудни Король прѣхалъ въ Тюльери, принималъ тамъ Президента Палаты Перовъ, Барона Паскьера, потомъ два часа предѣлательствовалъ въ Совѣтѣ Министровъ и въ пять часовъ съ половиною возвратился въ *Ст.-Клу*.

— *Мониторъ* помѣщаетъ изданное вчерашняго числа Королевское постановленіе, по коему Князь *Деказесъ* назначается Великимъ Референдаріемъ Палаты Перовъ, вмѣсто Маркграфа *Семонвилля*, который по слабости здоровья просилъ о увольненіи его отъ той должности. Постановленіемъ того же числа Графы *Порталисъ* и *Моле* и Князь *Брогье* назначены Вице-Референдаріями Палаты Перовъ.

— Маршалу *Жерару* гораздо лучше; вчера по утру всталъ онъ къ Королю и занимался съ нимъ два часа.

— Умеръ Г. Арнольдъ, сочинитель многихъ трагедій и непремѣнный Секретарь Академіи.

22-го Сентября.

Сегодня Турецкій Посланникъ имѣлъ у Короля первую аудіенцію. Съ свитою своею отправился онъ въ Королевскихъ экипажахъ, которые за нимъ были посланы для привезенія въ Тюльери.

— Вчера на Марсовомъ полѣ была послѣдняя скачка нынѣшняго году. За оную назначены двѣ награды: 1) Королевская награда, состоящая изъ чаши, стоющей 1500 франковъ, изъ 800 фр. и изъ денежной суммы 3700 фр.; 2) награда Принца Наслѣдника, изъ чаши 1000 фр. и изъ суммы 2000 фр. Первую награду выигралъ скакунъ *Фра-Діаволо* Лорда *Сеймура*, другую *Бижу*, Г. Шери-Сальвадора.

— Изъ Корфу пишутъ: что большой купеческой корабль, принимаемый за Англійскій, съ грузомъ 3000 тонновъ маслины, найденъ Греческимъ кораблемъ на водахъ близъ *Наварина*. Не имѣлъ онъ мачтовъ и ни одного человѣка на немъ не было. Догадываются, что онъ разграбленъ морскими разбойниками.

25-го Сентября.

Вчера, въ 2 часа по полудни, Турецкій Посланникъ Мустафа Решидъ Бей Ефендіи, Амедіи большаго Дивана, въ публичной аудіенціи поднесъ Королю свою вѣрительную грамоту, возлагающую на него должность чрезвычайнаго Посланника при Его Королевскомъ Величествѣ. Посолъ былъ введенъ сопровождающимъ Посланниковъ Графомъ *С. Морисомъ*, и первымъ Секретаремъ и Переводчикомъ Восточныхъ языковъ Г. *Жуаномъ*.

— Фрегатъ *Артемизія*, корветъ *Агата* и бригъ *Рюзе* 19-го числа изъ Тулона поплыли въ Алжиръ. На тѣхъ судахъ находятся Генераль-Губернаторъ *Друэ-д'Ерлонъ* и особы, новое управленіе Алжира составлять имѣющія.

— Третьяго дня умеръ Авиньонскій Архіепископъ *Тумьеръ*.

— Между Паганини и Юліемъ Жаниномъ завелась письменная брань. Жанинъ приглашалъ артистовъ, дать концертъ въ пользу Сентекенскихъ жителей, пришедшихъ въ нищету отъ наводненія, и получилъ отъ Паганини отказъ, за что Г. Жанинъ опять возразилъ ему колкими выраженіями.

27-го Сентября.

По предложенію Министра Коммерціи, Король нарядилъ Коммиссію къ составленію Рустикальной книги законовъ; Князь *Деказъ* Президентомъ оной Коммиссіи.

— По Королевскому распоряженію отъ 10-го текущаго мѣсяца, велѣно составить въ Алжирѣ новой полкъ кавалеріи, подъ названіемъ *регулярныхъ Спавовъ*, изъ 4-хъ эскадроновъ и одного командующаго Подполковника.

— Отъ нѣсколькихъ дней носится здѣсь слухъ, что

— *Levasseur*, негдѣсь членъ конвенціи *нароdo-wey*, умеръ въ *Mans*, mającъ wieku lat 88.

— *Pojutrze* w okolicach stolicy zaczyna się winobranie; ilość i gatunek tegorocznego wina nic do żądania nie zostawuje.

— Wczora o południu Król z Hrabią *Montalivet* i Baronem *Athalin*, udał się z *Saint-Cloud* do *Versaillu*.

— P. Nathan *Rotschild*, naczelnik domu handlowego w Londynie, wczora do Paryża przybył. Salomon *Rotschild*, naczelnik domu handlowego w Wiedniu, również tu od kilku dni znajduje się. Obadwa mają z bratem swym ułożyć sposób uskutecznienia nowej pożyczki dla Hiszpanii, jeżeli stary dług uznanym zostanie, a w przeciwnym razie, sameyże tey podjąć się pożyczki. Nagłe przybycie Nathana *Rotschilda*, wielkie dzisiaj na giełdzie wrażenie sprawiło. — Adwokat *Crémieux* z Lionelem *Rotschildem* do Madrytu ma jechać.

Dnia 21.

Król wczora o południu do *Tuilleryow* przybył, przyjmował tam Prezydenta Izby Parów, Barona *Pasquier*, prezydował potem na dwugodzinnej Radzie Ministrów, i o pół do 6tey do *St. Cloud* powrócił.

— *Monitor* zawiera wczora datowane postanowienie Królewskie, mianujące Xięcia *Decazes* Wielkim Referendarzem Izby Parów, na miejsce Margrabiego *Sémonville*, który dla słabości zdrowia o uwolnienie prosił. Przez drugie postanowienie teyże daty, Hrabowie *Portalis* i *Molé*, i Xiąże *Broglie*, mianowani są Wice-Referendarzami Izby Parów.

— Marszałek *Gérard* ma się lepiej; wczora rano do Króla jeździł, i przez dwie godziny z nim pracował.

— Umarł P. *Arnault*, pisarz wielu tragedii i dożywni Sekretarz Akademii.

Dnia 22.

Posel Turecki dzisiaj miał pierwszą audyencyą u Króla. Udał się on z orszakiem swoim w pojazdach Królewskich, które po niego posłane były, dla jechania do *Tuilleryow*.

— Wczora na Polu-Marsowém były ostatnie wyścigi tegoroczne. Dwie były nagrody założone: 1) Nagroda Królewska, składająca się z wazy 1,500 franków, i 800 fr. wartujących, i z summy 3,700 fr.; 2) Nagroda Xięcia Następcy, składająca się z wazy 1,000 fr. i summy 2,000 franków. Pierwszą wygrał *Fra Diavolo* Lorda *Seymour*, drugą *Bijou* P. Cheri-Salvador.

— Z Korfu donoszą, że wielki okręt kupiecki, za angielski miany, a ładunkiem 3,000 fas oliwy, znaleziony został przez okręt Grecki na wodach *Nawarynu*. Masztow nie miał i żadnego człowieka na nim nie było. Domyślają się, że musiał być przez rozbojników morskich zrabowany.

Dnia 23go.

Wczora o godzinie 2rey z południa, Posel Turecki, Mustafa Reszid Bey Effendi, Amedzi Wielkiego Dywanu, złożył Królowi na publicznej audyencyi listy wierzytelne, które go w godności Posła nadzwyczajnego Porty Otomańskiej przy J. K. M. upoważniają. Posel wprowadzony był przez Hrabiego *St. Mauris*, wprowadziciela Posłów i P. *Jouanin* pierwszego Sekretarza i tłumacza języków Oryentalnych.

— Fregata *Artemisia*, korweta *Agata* i bryg *Ruse*, ggo z *Toulonu* do *Algieru* wypłynęły. Na statkach tych znajduje się Gubernator Jeneralny, Jeneral *Drouet-d'Erlon* i osoby, nową administracyą Algieru składać mające.

— Arcy-Biskup Avenioński, Xiądz *Humières*, z wczora umarł.

— Między *Paganinim* a *Juliuszem Janin*, rozpoczęła się wojna piśmienna. *Janin* zapraszał artystów do wydania koncertu na wsparcie mieszkańców *Saint-Etienne*, przez wylew do nieszczęścia przywiedzionych, i od *Paganiniego* przeciwną otrzymał odpowiedź; za co znowu *Pan Janin* ostre mu wymówkami odpisał.

Dnia 24.

Król, na przełożenie Ministra handlu, wyznaczył kommisz, do ułożenia księgi praw Rustikalney; Xiąże *Decazes* jest na jej czele.

— Przez rozrządzenie Królewskie pod 10tym teraźniejszego miesiąca, zalecone jest utworzenie w Algierze regimentu kavaleryi pod nazwaniem *regularnych spahow*; mającego się składać z 4rech szwadronów i jednego Podpółkownika dowódcy.

— Od kilku dni biega tu pogłoska, że Izby w po-

Палаты въ половинѣ Ноября мѣсяца имѣютъ быть открыты.

25-го Сентября.

Вчерашняго числа Король съ Королевою и съ Принцессами Марією и Клементиною прѣхалъ въ городъ и занимался съ Министрами Финансовъ, Военнымъ, Коммерціи и Иностранныхъ Дѣлъ. Сказываютъ, что сей послѣдній вчера вечеромъ по партикулярному дѣлу (какъ догадываются, касательно своего бракосочетанія) выѣхалъ въ Бельгію. Отсутствіе его будетъ продолжаться 8 или 9 дней.

— Князь *Деказъ* имѣлъ вчера у Короля долгую партикулярную аудіенцію.

— Дипломатическій корпусъ приглашенъ вѣхать съ Королемъ въ *Фонтенебло*.

— Графъ *Моле* отказался отъ должности 4-го Вице-Президента Палаты Перовъ. Нынѣ полагаютъ, что Графъ *Симеонъ* получитъ сіе мѣсто.

— Генералъ *Себастьяни* сего числа отправляется въ Неаполь; сегодня поутру Совѣтъ Министровъ собрался благовременно и продолжался до 2-го часу пополудни. Сказываютъ, что въ ономъ засѣданіи обдуманы важныя мѣры касательно Испаніи. Газета *Temps* извѣщаетъ, что какъ финансовый планъ Торрена, такъ и большинство Коммиссіи отринуты, что не лучшая участь готовится и для плана меньшаго числа Членовъ Коммиссіи, и кажется, что все оное соображеніе будетъ Палатою въ проектъ превращено.

— Князь *Деказъ* на аудіенціи, которую сегодня имѣлъ онъ у Короля, представилъ Е. В. планъ, котораго имѣетъ онъ придерживаться въ дѣлѣ, предъ судомъ Палаты Перовъ производиться имѣющемъ.

— *Constitutionnel* полагаетъ, что Генералъ *Себастьяни* не долго пребудетъ въ Неаполь, и что дѣлю отбытія его туда суть тѣ два важные предмета: 1) бракосочетаніе Французской Принцессы съ братомъ Короля обихъ Сицилій; 2) признаніе нынѣшняго Испанскаго Правительства со стороны Сициліанскаго Двора.

— Графъ *Леонъ* пребываетъ теперь въ Лондонѣ; предполагаютъ, что онъ женится на одной изъ дочерей братьевъ Наполеонова.

26-го Сентября.

Журналъ Премій доноситъ, что Король вчера въ *Ст.-Клу* занимался съ Графомъ *Рини*. Слѣдовательно вчерашнее донесеніе нѣкоторыхъ газетъ о выѣздѣ сего Министра въ Бельгію было преждевременное. Принцесса *Аделаида* вчера около шести часовъ вечера возвратилась изъ *Рандо* въ *Ст.-Клу*.

— Въ *Монитерѣ* читаемъ: „Депеша изъ Байонны отъ 24-го ч. доноситъ, что Испанская Королева постановленіемъ 17-го числа, берега Бискаіи обнародовала на военномъ положеніи. *Цумалакаррегеви* стоитъ между *Лумбьеромъ* и *Аойзомъ*. Лоренцо 21 числа пришелъ въ *Субирзъ*. *Родиль* 19-го былъ въ *Иррузумѣ*. *Донъ Карлосъ* пребываетъ въ *Ерису*. *Родиль* на сей пунктъ беретъ направленіе. На *Елисондо* еще никакого удара не предпринимали.“ (*A.P.S.Z.*)

— По донесеніямъ изъ Анконы 16-го с. м. Генералъ *Кубіе* третьяго дня съ двумя Офицерами изъ Лукки выѣхалъ въ Миланъ, уповательно для того, чтобы присутствовать въ маневрахъ, стотысячнаго Австрійскаго войска подъ Вероною.

— Холера свирѣпствуетъ въ западной Франціи: на островѣ *Ре* отъ шести недѣль заболѣло 357, а умерло 205 человекъ.

— Французская эскадра, Левантскую называемая, 15-го числа возвратилась изъ своего крейсированія не безъ поврежденія въ Тулонъ. По журналу Премій 1-го Октября имѣетъ она опять поплыть въ море и будто дѣйствительно въ Левантъ.

— Изъ опасенія безпокойствій, опять возникнуть могущихъ, многіе фабриканты вынесли свои варстаты изъ Ліона за нѣсколько миль: въ одну Терарскію гору перемѣщено отъ 6-ти до 7-ми тысячъ варстатовъ.

— По донесенію газеты *Quotidienne*, бригадиръ *Вилла-Реаль* перешелъ Ебро и подъ Мендарию съ Мериною соединился. *Карнисеръ* съ тремя тысячами Карлистовъ находится въ Арагоніи. — Аудіенція Турецкаго Посланника кончилась на однихъ церемоніяхъ, и Лудовикъ Филиппъ спрашивалъ только о здоровьѣ Султана Махмуда.

— *Ласитъ* прибылъ вчера въ Руанъ.

— Маршалъ *Мармонъ*, по послѣднимъ извѣстіямъ, находился въ Смирнѣ.

— Ліонская Министеріальная газета утверждаетъ, что работники, не взирая на запрещеніе Правительства, опять заводятъ общества.

— По извѣщенію газеты *National*, Г. *Семонвилъ* попался въ немилость за то, что онъ велъ переписку съ Прагою.

— Читаемъ во Французской газетѣ: „Карлъ Пятый печальное извѣстіе о кончинѣ любезнѣйшей его

любимой Листопода бѣда отворзоне.

Дня 25.

Крѣль вчора з Крѣловѣ і Хіѣзнцкѣми Маріѣ і Клементинѣ прѣхѣ до міста і працюѣ з Министрами старбу, войны, handlu і стосунков зовнѣрзних. Мовіѣ, же тен олатні вчора вѣчорѣм в прѣватных рѣчѣх (жак сіѣ домѣсѣлѣѣѣ вѣгледѣм свѣго оленіеніѣ), до Belgii wyjechał; ma zabawić dni 8 lub 10

— Хіѣѣ *Decazes* мѣѣл вчора дѣгѣѣ прѣватнѣ аудѣенціѣ у Крѣла.

— Корпус дипломатичный jest zaproszony, ажебы з Крѣлѣм lo Fontainebleau jechał.

— Hrabia *Mołé* зложѣѣл урядъ 4го Vice-Prezydenta Izby Parów. Rozumieją teraz, że Hrabia *Symeon* miejsce jego otrzyma.

— Jenerał *Sebastiani* dzisiaj wyjeżdża do Neapolu, dziś rano Rada Ministrów wcześniej się zebrała, i aż do drugiego po południu trwała. Mówią, że na tém posiedzeniu ważne środki względem Hiszpanii obmyślone zostały. Gazeta *Temps* uwiadamia, iż również finansowy plan *Torreno*, jak i większość kommissyi odrzucone zostały; że dla planu mniejszości nie lepszy los zgotowany; że Izba całą podobno ową kombinacyą w projekt zamieni.

— Хіѣѣ *Decazes*, на аудѣенціѣ, которѣ дзѣѣ у Крѣла мѣѣл, зложѣѣл J. K. M. plan, jakiego się trzymać ma w sprawie przed sąd Izby Parów wytoczyć się mającej.

— *Constitutionnel* tego jest zdania, że Jenerał *Sebastiani* nie długo w Neapolu zabawi, i że celem jego podróży są dwie te ważne rzeczy: 1) Zaślubienie Xieźniczki Francuzkiej z bratem Króla obojey Sycylii; 2) uznanie terazniejszego Rządu w Hiszpanii ze strony dworu Sycylijskiego.

— Hrabia *Léon* jest teraz w Londynie; wnoszą, że się ożeni z jedną z córek braci Napoleona.

Дня 26.

Dziennik Rozpraw donosi, że Król wczora w *St. Cloud* z Hrabią *Rigni* pracował. Zatem wczorajsze doniesienie niektórych poczt o wyjeździe tego Ministra do Belgii, byłoby zawczesnem. Xieźniczka *Adelaida* wczora około godziny 6tej wieczorem powróciła z *Randau* do *Saint-Cloud*.

— W *Monitorze* czytamy: „Depesza z Bayonny pod dniem 24 donosi, że Królowa Hiszpanii przez postanowienie z dnia 17, brzegi Biskai ogłosiła w stanie blokady. *Zumala-Carreguy* między *Lumbier* i *Aoyz* stoi, *Lorenzo* 21 do *Subiry* przyszedł. *Rodil* 19go był w *Irurzumie*. *Don Carlos* jest w *Erigui*. *Rodil* przeciw temu punktowi kierunek bierze. Do *Elisondo* żadnego jeszcze uderzenia nie przedsiębrano.“ (*A. P. S. Z.*)

— Podług doniesień z Ankony pod dniem 16 t. m. Jenerał *Coubières* dniem pierwiej z dwoma oficerami z *Lukki* do *Medyolanu* wyjechał, zapewne dla znaydowania się na manewrach stótysięcznego woyska Austriackiego pod *Werona*.

— Cholera w Zachodniej Francyi grassuje: na wyspie *Rhé* od sześciu tygodni miało zachorować 357 ludzi a 205 umrzeć.

— Eskadra Francuzka, *Lewantką* nazywana, 15 nie bez uszkodzenia ze swojego krążenia do *Tulonu* powróciła. Podług Dziennika Rozpraw 1 października, ma ona znówu na morze wypłynąć, i jakoby rzeczywiście do Lewantu.

— Z obawy mogących bydź znówu rozruchow, wielu fabrykantów warsztaty swe o kilka mil od *Lyonu* powynosiło: do samych gór *Tarrare* od 6ciu do 7miiu tysięcy warstatów jedwabnych wyniosło się.

— Podług gazety *Quotidienne*, Brygadyer *Villa-Réal* przez *Ebro* przeszedł, i pod *Mendarią* do *Merino* przyłączył się. *Carnicer* z 3ma tysiącami *Karolistów* znayduje się w *Arragonii*. — Audyencya Posła Turckiego skończyła się na samych formalnościach, i *Ludwik Filip* pytał się tylko o zdrowiu Sułtana *Maħmuda*.

— *Lafitte* zawczora do *Rouen* przybył.

— Marszałek *Marmont*, podług ostatnich wiadomości, znaydował się w *Smyrnie*.

— *Lyon*ská gazeta ministeryalna utrzymuje, że robotnicy, wbrew zakazom Rządu, znówu towarzystwa tworzą.

— Podług gazety *National*, P. *Sémonville* w niełaskę popadł za utrzymywanie korespondencyi z *Pragą*.

— Czytamy w gazecie Francuzkiej: „Karol Vty żałostną wiadomość o śmierci naukochanszey swey mał-

супруги принялъ съ христіанскою твердостью. 18-го числа Король находился въ Урбазѣ, что въ Наваррѣ, гдѣ цѣлый часъ занимаясь съ Г. Круцъ-Майоромъ, и замѣтивъ въ глазахъ и словахъ его какое-то уныніе и безпокойство, спросилъ его о причинѣ. Тогда сей преданный и вѣрный Министръ уведомилъ его о кончинѣ Королевы. Король, исполнившись печали, въ глубокомъ молчаніи опустилъ голову, и потомъ вознесъ глаза наполненные слезами къ небу, и крѣпко сжавъ руку Г. Круцъ, громкимъ голосомъ произнесъ сіи слова: „Да будетъ воля Божія!“ Г. Круцъ сказываетъ, что онъ весьма былъ изумленъ силы Королевскаго духа; въ одномъ письмѣ своемъ онъ изъясняетъ: „Поступокъ Короля въ семъ случаѣ достоинъ удивленія; ежедневно обрѣтаю въ немъ новыя добродѣтели.“

— Судъ Палаты Перовъ 20-го Октября имѣетъ собраться для слушанія рапорта Г. Жиро-де-Ленъ, относительно какого-то важнаго заговора. Читеніе сего рапорта можетъ продолжиться до 10 дней. (Hamb. Kor.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 23-го Сентября.

Турецкій Посланникъ, Намикъ Паша, прибылъ сюда. Въ послѣднемъ засѣданіи Парламента приняты 44 частныхъ билей. Частная книга Англійскаго законодательства заключаетъ законы относительно чугунныхъ дорогъ, путей, каналовъ, постройки по водному сообщенію, тюремъ, индигената иностранцевъ, разводовъ въ супружествѣ, разныхъ сословій, сообществъ и другихъ тому подобныхъ предметовъ, кои для частныхъ лицъ и сотовариществъ нужны, но для цѣлой націи болѣею частью не имѣютъ важности.

— Газ. *Courrier* обращаетъ на то вниманіе, что Французскія Министерскія газеты, начинаютъ теперь дѣло Испанской Королевы представлять въ неблагоприятномъ видѣ.

— По газетѣ *Morning-Chronicle*, во время разрушенія дворца Герцога Гренады въ Испаніи, истреблено множество драгоцѣнныхъ произведеній искусства.

— Одна изъ газетъ, въ Дублинѣ издаваемыхъ, извѣщаетъ, что Г. Коббетъ имѣетъ намѣреніе читать нѣсколько лекцій о Политической Экономіи, особенно въ отношеніи къ Ирландіи. Доходъ отъ оныхъ онъ предполагаетъ употребить на путешествіе по Ирландіи. Провзжая чрезъ Мюнстеръ, онъ посѣтитъ Аббатство Дарринанъ и проведетъ въ ономъ нѣсколько времени.

26-го Сентября.

Третьяго дня былъ у Короля пріемъ, на коемъ находились Испанскій Посланникъ, Лордъ Вилліамъ Русселъ, Статсъ-Секретарь для Внутреннихъ Дѣлъ и Лордъ Гилль; первые двое имѣли честь проститься съ Королемъ. Лордъ Русселъ отправляется Посланникомъ къ Виртембергскому Двору. Потомъ Король давалъ аудіенціи Герцогу Аргилъ и Лордамъ Пальмерстону и Гиллю. По полудни также имѣли аудіенціи у Короля Лордъ Мельбурнъ, Лордъ Аукландъ, Г. Спрингъ-Райсъ и Г. Карлъ Грантъ.

— Посланники Нидерландскій, Греческій, Испанскій и Неаполитанскій, имѣли вчера совѣщанія съ Лордомъ Пальмерстономъ, въ Департаментѣ Иностранныхъ Дѣлъ.

— Парламентъ, отложенный до 25-го ч. с. м., вчера опять отсроченъ до 23-го Октября Королевскою Коммиссіею, состоявшею изъ Лорда Канцлера, Герцога Аргелла и Лорда Аукланда. Изъ членовъ Нижняго Парламента никто не находился; Палату представляли ея главные чиновники.

— Наконецъ послѣ продолжительнаго сопротивленія со стороны Адмиралтейства, 23-го ч. издано объявленіе, касательно награды для побѣдителей при Наваринѣ, коихъ распределеніе послѣдуетъ 1-го ч. будущаго мѣсяца. Офицеры, матросы и солдаты разделены на восемь классовъ; въ первомъ Адмиралъ Кодрингтонъ получить 7,400 фунт. стерл.; причисленные ко второму классу получать по 1,068 фунт. стер., въ третьемъ по 94 ф. ст. и 5 шиллинговъ, а въ 8-й классъ получать по 1 ф. ст. и 10 шиллинговъ.

— Директоры Восточно-Индійской Компаніи объявили о постоянномъ почтовомъ сообщеніи изъ Бомбея чрезъ Суэзскій перешеекъ и Средиземное море.

— Возмущеніе горцевъ въ Китаѣ усмирено; 100 бунтовщиковъ убиты, а 50 взяты въ плѣнъ.

— Кантонскія газеты отъ 2-го Апрѣля объявляютъ обильную жатву сарацинскаго пшена; однако жъ, не смотря на то, торговля тамъ еще подвержена стѣсненію.

— Лордъ Канцлеръ, Лордъ Пальмерстонъ, Лордъ

жонки, приѣхавъ зъ подданиемъ сію и умысломъ Христіанскимъ. Король находившійся въ Urbasa в Nawarrze dnia 18, gdzie przez godzinę z Pauem Cruz Major pracując, w oczach jego i słowach jakąś dolegliwość i niespokojność dostrzegłszy, o przyczynę zapytał. Wierny ten Minister natychmiast go uwiadomił o śmierci Królowey. Uczuciem przejęty Król, w głębokim milczeniu głowę spuścił, a potem łzami napelnione oczy ku niebu podniosłszy, mocno Pana Cruz za rękę ścisnął, te przenikającym głosem wymawiając słowa: Niech się dzieje wola Boża! Pan Cruz opowiada, jak go zdumiała moc duszy Króla; w liście jednym wyraża: „Znawdowanie się Króla jest godne podziwienia; codziennie nowe w nim odkrywam cnoty.“

— Sąd Parów na 20 Października ma się zgromadzić, dla słuchania rapportu P. Girod de l'Ain, o wielkim spisku. Czytanie tego rapportu do 10 dni potrwać może. (Kor. Ham.)

БРИТАНІЯ ВІРКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дня 23 Врѣснѣя.

Посѣл Турецкій Намикъ Паша ту приѣхавъ. На о-статней Сессіи Парламенту приѣхавъ 44 билівъ прыватныхъ. Прыватна ксіега праводавства Англійскаго обеймуе права względom kolei żelaznych, dróg, kanałów, budownictwa wodnego, więzień, unarodowienia cudzoziemców, rozwodów, inkorporacji towarzystw i innych tym podobnych przedmiotów, które dla osób szczególnych i zgromadzeń są potrzebne, a dla całego narodu mniej więcej są obojętne.

— *Courrier* na to zwraca uwagę, że Francuzkie gazety ministeryalne zaczynają teraz sprawę Królowey Hiszpańskiej w nieprzychylney wystawiać postaci.

— Podług *Morning-Chronicle*, podczas hurzenia pałacu Xiążęcia Grenady w Hiszpanii, zniszczonych zostało mnóstwo nieoszacowanych dzieł sztuki.

— Jedna z Dublińskich gazet donosi, że P. Cobbet zamysła dać kilka lekcyy o ekonomice polityczney, osobliwie względnie Irlandyi. Dochód z tych lekcyy ma obrócić na podróże po Irlandyi. Jadąc przez Munster ma odwiedzić opactwo Darrinane i czas niejaki w niem zabawić.

Dnia 26.

Zawczora były u Króla pokoje, na których znajdowali się, Posel Hiszpański, Lord William Russel, Sekretars Stanu do spraw wewnętrznych, i Lord Hill; dway pierwsi złożyli Królowi Jegomości pożegnania. Lord Russel wyjeżdża na Poselstwo do Dworu Wirtembergskiego. Król dawał potem audyencye Xięciu Argyle i Lordom Palmerston i Hill. Po południu mieli także audyencyą u Króla Lord Melbourn, Lord Auckland, P. Spring-Rice i P. Karol Grant.

— Posłowie: Niderlandzki, Grecki, Hiszpański i Neapolitański mieli wczora konferencye z Lordem Palmerstonem w wydziale stosunków zewnętrznych.

— Parlament, który do 25 t. m. był odroczony, wczora przez Kommissyą Królewską, złożoną z Lorda Kanclerza, Xiążęcia Argyle, i Lorda Aucklanda znowu do 23 Października odroczony został. Z Członków Izby niższej nikt się nie znajdował; Izba wyobrażana była przez swoich głównych urzędników.

— Nakoniec po długim opieraniu się ze strony Admiralicji, w dniu 23 wyszło obwieszczenie, względem nagrod dla zwycięzców Nawarynu, których rozdzielenie w dniu następnego miesiąca, uskuteczni się. Oficerowie, matkowie i żołnierze podzieleni są na osm klas, pierwszą jest Admirał Kodrington i otrzymuje 7,400 funtów szterlingów; osoby drugiey klasy dostaną po 1,068 funt. szter.; trzeciey po 94 funt. szter. i 5 szylingów; a ósmey po jednym funcie szterlingów i 10 szylingów.

— Dyrektorowie kompanii Wschodnio-Indyjskiej ogłosili o regularney komunikacyi pocztowej z Bombay przez międzymorze Suez i morze śródziemne.

— Powstanie góralów w Chinach, zostało usmierzone: 100 buntowników zabito, a 50 w niewolę wzięto.

— Gazety kantonkie pod dniem 2 kwietnia przyrzekają obfity zbiór ryżu; ale handel zawsze tam jeszcze doznaje ścieśnienia.

— Lord Kanclerz, Lord Palmerston, Lord Auc-

Аукландъ, Г. Грантъ и Г. Спрингъ-Райсъ, были вчера съ визитомъ у перваго Министра.

— Когда Книгиня Ливенъ передъ своимъ выѣздомъ въ С. Петербургъ была на прощаніи у Королевы, Ея Величество подарила ей въ память красивый, богато украшенный жемчугомъ, будуарный столикъ, изъ папки. Этотъ столикъ, стоившій 600 гиней, сдѣланъ былъ въ Дерби. Надъ онымъ трудились цѣлый годъ; теперь сіе образцовое произведение искусства, тщательно уложенное, отправляется въ С. Петербургъ.

— Morning Herald, будто имѣетъ извѣстіе, что въ Турецкомъ войскѣ открытъ заговоръ на жизнь Султана; что по сему поводу лишились жизни 6 или 7 Офицеровъ; что Османъ Паша также принадлежалъ къ этому заговору, и что онъ скончался, не отъ чумы, а отъ яда. Носился слухъ, что онъ имѣлъ намѣреніе возвратиться къ прежнему своему владѣтелю, Мегемеду-Али, коего скрытно всегда былъ приверженцемъ, ибо по справедливымъ подозрѣніямъ Султана, строго за нимъ присматривали.

— Высчитано, что не менѣе, какъ триста тысячъ неклеименныхъ газетъ, еженедѣльно находится въ Лондонѣ въ обращеніи. (A.P.S.Z.)

— Ирландскія газеты заключаютъ весьма дружескую переписку между Г. О'Коннеллемъ и Коббеттомъ. (К. Н.)

ШВЕЦІЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, 20-го Сентября.

Ея Величество Императрица Всероссийская, при собственноручномъ письмѣ прислала Ея Величеству Королевы знаки ордена Св. Великомученицы Екатерины.

— Императорско-Россійскаго Генераль-Губернатора Финляндіи, Князь Меншикова, ежедневно сюда ожидаютъ съ особеннымъ порученіемъ Его Величества Императора Всероссийскаго.

— Больныхъ холерою съ 23-го ч. на 24-е Сентября было 128, съ 24-го на 25-е 108, а отъ 25-го по сей день поутру въ 8 часовъ 70. Вообще по нынѣшній день заболѣло 7,382, а изъ нихъ 2,910 выздоровѣли, умерло же 3,157 человекъ. (A.P.S.Z.)

БЕЛЬГІЯ.

Брюссель, 26-го Сентября.

ИИ. КК. Величества вчера, какъ въ третій день Сентябскихъ празднествъ, ѣздили по разнымъ кварталамъ города. Вечеру былъ большой концертъ въ Ботаническомъ саду, на которомъ и ИИ. КК. Величества изволили находиться.

— Г. Коппенъ, назначенный Люксембургскимъ Губернаторомъ, какъ обнаруживается изъ его письма, изданнаго во всеобщее извѣстіе, не принялъ сей должности. (A.P.S.Z.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 8-го Сентября.

Прибавленіе ко вчерашней Правительственной Газетѣ заключаетъ слѣдующій бюлетень о здоровьи Донъ Педра, подписанный первымъ врачомъ Королевскаго Двора, Г. Таватесомъ: „Опасные припадки, угрожавшіе Е. И. В. Князю Браганца, уменьшились въ послѣднихъ 24 часахъ, такъ, что нѣкоторымъ образомъ навѣрно надѣяться можно, что скоро пойдутъ, и что Е. В. будетъ здоровъ.“

— Въ засѣданіи Палаты Депутатовъ 3-го числа с. м. Маркизь Салданья уведомилъ, что, вычитавъ въ официальной газетѣ извѣстіе, что онъ пожалованъ въ Перы Королевства, немедленно написалъ къ Министру Внутреннихъ Дѣлъ, благодаря его за сдѣланную ему честь, и прося Е. И. Величества о дозволеніи присутствовать во второй Палатѣ до конца теперешнихъ засѣданій; ибо обманулъ бы надежду, его избирателей, ежели бы принялъ предложенное достоинство, не исполнивъ обязанностей, кои, какъ Депутатъ, взялъ на себя по собственной волѣ. Послѣ прочтѣнія копію того письма и увѣрилъ, что ежели въ просьбѣ его будетъ отказано, въ такомъ случаѣ скорѣе согласится не принять достоинства Пера, чѣмъ дѣйствовать противъ совѣсти. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ объявилъ, что не имѣлъ еще случая представить сего письма Его Величеству. Наконецъ читанъ былъ вторично проектъ къ закону, относительно придворнаго штата Королевы; касательно благодарности Регенту за услуги оказанныя Государству, и на счетъ устраненія выгодъ, неразлучныхъ съ должностями Статсъ-Секретарей. (Dz. P.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Базель, 13-го Сентября.

Нѣкоторые Кантоны Швейцаріи много потерпѣли нынѣшнимъ лѣтомъ отъ засухи. Аппенцель-

kland, P. Grant i P. Spring-Rice, byli wczora z odwiedzeniem u pierwszego Ministra.

— Gdy Xiężna Lieven przed wyjazdem swym do Sankt-Petersburga u Królowey z pożegnaniem była, Najjaśniejsza Pani ofiarowała jej na pamiątkę bardzo ładny, suto perłami wykładany, stolik gotowlany z papieru (papier maché). Stolik ten, 600 gwiney kosztujący, w Derby był robiony. Pracowano nad nim rok cały; teraz to piękne dzieło sztuki, starannie zapakowane, wychodzi do Petersburga.

— Morning Herald, ma wiadomość, że w woysku Turckim odkryty został spisek na życie Sułtana, że i lub 7 oficerów za to uduszonych zostało; Osman Pasa także w tym spisku był zawikłany i nie z powietrza, ale od trucizny umarł. Była pogłoska, że on do dawniejszego swego Pana, Mehmeda Alego, któremu w sercu nie był niewiernym, powrócić ma, gdyż, przez słuszne podeyrzenie Sułtana, naypilniey był strzeżony.

— Obliczono, że niemniej, jak trzykroć sto tysięcy gazet niestępowanych, co tydzień w Londynie krąży. (A. P. S. Z.)

— Gazety Irlandzkie zawierają korespondencyą, całę przyjacielską między O'Connelem a Cobbattem. (K. H.)

ШВЕЦІЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, дня 20 Września.

NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA JEYMOŚĆ Wszech-Rossyi dla Najjaśniejszey Królowey Jeymości przy własnoręcznym liście przysłała znaki Orderu Sw. Katarzyny.

— CESARSKO-Rossyyski Jenerał-Gubernator Finlandyi, Xiążę Menszykow, codziennie jest tu oczekiwanym, ze szczególnym poleceniem NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEJOMOŚCI Wszech-Rossyi.

— Chorych na cholерę z 23 na 24 Września było 128, z 24 na 25, 108, a od 25 do dzisiaj rano o godzinie 8mej 70. W ogólnosci do dnia dzisiejszego zachorowało 7,382, a z tych 2,910 ozdrowiało, umarło zaś 3,157. (A. P. S. Z.)

БЕЛЬГІЯ.

Bruxella, dnia 26 Września.

Królewstwo Ichmość wczora, jako w trzecim dniu uroczystości wrześniowych, przejeżdżali się po różnych kwartałach miasta. Wczora był wielki koncert w ogrodzie Botanicznym, na którym i Królewstwo Ichmość raczyli się znajdować.

— P. Koppin mianowany na Gubernatora Luxemburga, jak się okazuje z opublikowanego listu jego, urzędu tego nie przyjął. (A. P. S. Z.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Lisbona, dnia 8 Września.

Dodatek do wczorayszey Gazety rządowej obejmuje następujący bulletyn o zdrowiu Don Pedra, podpisany przez pierwszego lekarza domu Królewskiego, P. Tavates: „Zatrważające symptomata, które zagrażały J. C. M. Xięciu Braganza, zmniejszyły się w ostatnich 24 godzinach, tak dalece, iż z podobieństwem do prawdy można się spodziewać, że wkrótce ustaną, i że dostoinny chory odzyska zdrowie.“

— Na Sessyi Izby Deputowanych dnia 3 b. m. Margrabia Saldanha oznaymił, że wyczytawszy w Gazecie Rządowej wiadomość, iż został mianowany Pareм Królestwa, napisał zaraz do Ministra spraw wewnętrznych, dziękując za okazany mu zaszczyt, i razem prosząc J. C. M. o pozwolenie zasiadania w drugiej Izbie, aż do końca teraźniejszych posiedzeń; albowiem zawodziłby ufność, jaką w nim wyborcy położyli, gdyby przyjął ofiarowaną dostoinność, nie wypełniwszy jeszcze obowiązków, które jako Deputowany przyjął dobrowolnie. Przeczytał potem kopią wzmiankowanego listu i zapewnił, iż jeśli by prosbie jego odmówiono, w tym razie woli raczy nie przyjąć dostoinności parowskiej, niż działać przeciw swemu sumnieniu. Minister spraw wewnętrznych oświadczył, iż nie miał jeszcze sposobności przełożyć J. C. Mości tego listu. Następnie przeczytano drugi raz projekt do prawa względem listy cywilney Królowey, względem podziękowania Regentowi za usługi uczynione krajowi, i względem uchylenia korzyści, przywiązanych do urzędów Sekretarzy Stanu. (Dz. Pow.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Bazylea, dnia 13 Września.

Niektóre kantony w Szwajcaryi wiele ucierpiały tego lata od suszy. Appenzelscy pasterze, zmuszeni

скіе пастухи принуждены были, по недостатку корма и воды, угнать стада свои за Альпы. Подобный недостатокъ въ водѣ чувствуемъ были и въ Сень-Галленскомъ Кантонѣ. Мельницы и фабрики остановились и рабочій классъ народа находится въ самомъ стѣсненномъ положеніи. Въ самомъ городѣ Сень-Галленъ вода продавалась ведрами. — Свинокосы вездѣ очень дурны, что можно почесть значительнымъ бѣдствіемъ для страны, занимающейся преимущественно скотоводствомъ. За то виноградники по берегамъ Рейна съ избыткомъ вознаградили труды воздѣлывателей. Какъ виноградъ, такъ и другіе плоды поспѣли въ нынѣшнемъ году цѣлымъ мѣсяцемъ ранѣе обыкновеннаго. (Спб. В.)

ТУРЦІЯ.

Въ *Allgemeine Zeitung* напечатано слѣдующее: „Въ Вѣнѣ получена почта изъ Константинополя, отъ 26-го Августа, но съ нею не привезено никакихъ особенныхъ извѣстій. Въ Константинополѣ все по старому. — Недавно открытъ тамъ заговоръ, въ слѣдствіе коего задержано множество лицъ и отправлена особенная Коммиссія въ Брусселю, главное мѣсто заговорщиковъ, для сдѣланія имъ допросовъ и предавія виновныхъ Суду. Сверхъ того повелѣно устроить лагерь въ Коніяхъ, въ составъ котораго войдутъ нѣсколько полковъ новой милиціи. Они классифицированы по Прусскому образцу и будутъ причислены къ Арміи. (Спб. В.)

ИТАЛІЯ.

Римъ, 6-го Сентября.

Въ газетахъ говорятъ объ одной Компаніи, которая испрашиваетъ у Правительства привилегіи на 99 лѣтъ для постройки чугунной дороги изъ Аронны, на Южной оконечности озера Маджіоре, въ Геную и въ Туринъ, предоставляя себѣ право распространить со временемъ сію дорогу. Компанія обязывается окончить постройку въ шесть лѣтъ. Издержки полагаются въ 32 мил. лиръ; а протяженіе дороги въ 270,000 метровъ. Капиталъ составитъся раздѣлкою 6,400 акцій, по 5,000 фр. каждая.

— 31-го Августа происходило въ Римѣ давно ожидаемое празднество *) Канонизаціи или причисленія къ лику Святыхъ Себастьяна Вальфры, родившагося 9-го Марта 1629 въ Вердуно, въ Пиемонтѣ, и назначеннаго недостаточными родителями, по крохотному его нраву, въ духовное званіе. Онъ прославился благочестивымъ житіемъ, умеръ въ 1710 году въ Туринѣ, и въ Конгрегаціи 6-го Апрѣля 1831 года признанъ достойнымъ сопричтенія къ лику Святыхъ. Рѣшеніе сіе утверждено Папою. Церковь Св. Петра была богато убрана и освѣщена тысячами свѣчей. Надъ главнымъ входомъ поставлена была картина, изображающая Святаго, въ минуту обращенія имъ трехъ невѣрующихъ; въ церкви находились также три картины, изъ коихъ двѣ изображали дѣянія Себастьяна, а третья взятіе его на небо. Въ минуту открытія сей послѣдней, раздались пушечные выстрѣлы съ крѣпости Св. Ангела, и потомъ отслужена большая обедня. Вечеромъ была иллюминація, музыка и фейерверкъ. Подобная церемонія стоитъ болѣе 100,000 скуди. (Спб. В.)

Неаполь, 16-го Сентября.

Донъ Мигуэль вызвалъ отсюда нѣсколько Англійскихъ офицеровъ, на половинномъ жалованьи состоящихъ, съ тѣмъ, не пожелаютъ ли они принять участіе въ приготовляемой, какъ слышно, экспедиціи въ Голландію. Условія, какъ сказываютъ, весьма выгодны. Однакожъ остались здѣсь безуспѣшными.

— Потеря, которую причинило отверженіе Везувія, 26-го, 27-го и 28-го Августа, простирается до 1,300,000 фран. Все пространство, на нѣсколько миль кругомъ, засыпано. Деревня *Санъ-Джованни*, имѣвшая до 80 домовъ, уже не существуетъ.

Мальта, 1-го Сентября.

Возстаніе въ Сиріи, о коемъ донесено было, что оно уже подавлено, опять возобновилось. Увѣдомляютъ даже, что въ нѣсколькихъ кровопролитныхъ сраженіяхъ, большая часть Египетскаго войска истреблена, и что самъ Ибрагимъ принужденъ былъ спастись бѣгствомъ въ *Сенъ-Жанъ-Дакръ*, гдѣ бунтовщики держатъ его въ обложеніи. Египетскій Вице-Король старается собрать все войско, чтобы поспѣшить на помощь сыну. (Дз. Р.)

были для недостатку корму и воды, przepędzić stada swoje za Alpy. Podobny niedostatek wody czuć się dawał i w St. Gallen'skim kantonie: młyny i fabryki zatrzymały się i robocza klasa ludu znajduje się w najsmutniejszym położeniu. W samém mieście S. Gallen woda sprzedawała się na wiadra. — Sianożęcie wszędzie bardzo nędzne, co można uważać za wielkie nieszczęście dla krainy, zajmującej się szczególniej chowem bydła. Za to winnice na brzegach Renu obficie nagrodziły trudy wyrobników. Jak winogrona, tak i inne plody dojrzały w tym roku miesiącem raniej aniżeli za zwyczaj. (G. S. P.)

ТУРСЬЯ.

Въ *Allgemeine Zeitung* umieszczono co następuje: w Wiedniu otrzymano pocztę z Konstantynopola pod dnem 26 Sierpnia, ale ona nieprzywiozła żadnych szczególnych wiadomości. W Konstantynopolu wszystko po staremu. — Niedawno odkryto tam spisek, skutkiem czego zatrzymano wielu osób i ustanowiono udzieloną Komisją w Brussele głównem siedzisku spiskowych, dla zdjęcia z nich zeznań i oddania winowajców pod sąd. Nadto rozkazano urządzić oboz w Koniah, do składu którego weydzie kilka półków nowej milicyi. One są rozklasyfikowane na wzór Pruskich, i będą przyłączone do Armii. (G. S. P.)

ВЪ ОСНУ.

Рzym, dnia 6 Września.

Въ газетахъ namieniają o Kompanii, która prosi u Rządu o przywilej na 99 lat, na zrobienie żelaznej kolei z Arony, na południowym brzegu jeziora Maggiore, do Genui i Turinu, zostawując sobie prawo rozciągnąć z czasem tę drogę. Kompania obowiązuje się ukończyć robotę w sześciu latach. Wydatki są wyliczone na 32 mil. lir., a długość drogi na 270,000 metrow. Kapitał złoży się z sprzedaży 6,400 akcyj po 5,000 frank. każda.

— 31 Sierpnia odbył się w Rzymie dawno oczekiwany obchód *), Kanonizacyi czyli policzenia w poczet Świętych *Sebastiana Walfry*, narodzonego 9 Marca 1629 w Verduno w Piemencie, i przeznaczonego od niemających rodziców do zakonu, z przyczyny spokojności charakteru. Stął on pobożnością żywota, umarł w 1710 roku w Turynie, i na Kongregacyi 6go Kwietnia 1831 roku uznany za godnego policzenia w poczet Świętych. Uznanie to zatwierdzone zostało przez Papieża. Kościół Świętego Piotra, był bogato przybrany i oświecony tysiącami świecek. Nad głównym wejściem, stał obraz wyobrażający Świętego, w chwili nawrócenia przezeń trzech niewiernych; w kościele znajdowały się także trzy obrazy, z pomiędzy których dwa wyobrażały czynności Sebastiana, a trzeci wzięcie jego do Nieba. W chwili odkrycia ostatniego z tych obrazów, dał się słyszeć huk wystrzałów działowych, w zamku świętego Aniola, a potem odprawiła się msza wielka. Wieczorem była illuminacya, muzyka i fajerwerk. Ten obchód kosztuje więcej 100,000 szkodow. (G. S. P.)

Neapol, dnia 16 Września.

Don Miguel uczynił tu wezwanie do kilku oficerów angielskich, na połowie żołdu zostających, czyli by nie chcieli mieć udziału w wyprawie, która, jak słyhać, gotuje się w Hollandyi. Warunki miały być nader zachętne. Wszelako zostali, tu przynajmniej, bezskutecznymi.

— Szkoda, którą zrządził wybuch Wezuwiuszu w dniach 26, 27 i 28 Sierpnia, wynosi około 1,300,000 franków. Gaśa przestrzeń na mil kilka w około, została zasypaną. Wioska *San Giovanni*, licząca do 80 domów, już nie istnieje.

Malta, dnia 1 Września.

Powstanie w Syryi, o którym doniesiono, że już jest przytłumione, odnowiło się. Donoszą nawet, iż w kilku krwawych bitwach zniesioną została większa część wojska Egipskiego, i że sam Ibrahim zmuszony był schronić się do *Saint-Jean d'Acre*, gdzie go teraz powstańcy oblegają. Vice Król Egiptu stara się zebrać co tylko ma wojska, celem pośpieszenia synowi na pomoc. (Dz. Pow.)

*) Упомянуто объ немъ въ N. 77 Литовск. Вѣстника.

*) Wspomniany w Numerze 77 Kuryera Litewskiego.